VIII. VIDIMACE A LEGALIZACE

106. Legalizace podpisu na vícejazyčných listinách/formulářích.

Příklady formulářů listin jsou uvedeny v příloze. Kdy lze podpis legalizovat a kdy nelze?

ČP

- *Příloha, na kterou je v dotazu č. 106 odkazováno, je zařazena do příloh k tomuto materiálu pod č. 10 a) – c).*

Je-li legalizován podpis na listině, která je psána v jiném než českém nebo slovenském jazyce a není-li současně předložena v úředně ověřeném překladu do jazyka českého, legalizace se neprovede.[160]

V případě listin v příloze 10a - 10c se jedná o dvojjazyčné listiny, kde jednotlivé jazykové verze jsou horizontálně či vertikálně odděleny, avšak k těmto listinám není připojen úřední překlad cizojazyčné verze do českého jazyka (překlad do cizího jazyka vyhotovil např. sám žadatel o legalizaci podpisu, případně soukromá firma či agentura).

Legalizaci podpisu na listinách připojených v příloze 10a – 10c proto nelze provést, a to s odkazem na ustanovení § 10 odst. 4 zákona o ověřování.

Legalizaci podpisu v těchto případech nelze provést ani za předpokladu, že by konkrétní listina obsahovala dva podpisy (přičemž každý by se vztahoval k jedné jazykové verzi) a ověřovací doložka pro legalizaci by byla umístěna u podpisu u české verze textu. Zároveň není možno legalizovat podpis, který se vztahuje k české verzi textu, a cizojazyčnou verzi textu přeškrtnout.

Ve vztahu ke shora uvedenému je zároveň nezbytné připomenout problematiku legalizace podpisu na vícejazyčných listinách, resp. *vícejazyčných úředních formulářích*. Uvedené řeší bod **2.** Informace MV č. **9/2007** ze dne 20. září 2007. Tato problematika byla rovněž předmětem dotazu č. **65** *ZÁPISU 2015.*

107. Umístění ověřovací doložky na listině

Kam primárně umisťovat ověřovací doložku o legalizaci, pokud je legalizován podpis na cizojazyčné listině s přiloženým úředním překladem? Jsme toho názoru, že pokud klient žádá o legalizaci podpisu na cizojazyčné listině, ke které si nechá vytvořit úřední překlad do jazyka českého, poté by měla být ověřovací doložka osvědčující legalizaci podpisu umístěna primárně na cizojazyčné listině (pokud to lze nejblíže k legalizovanému podpisu), i když český úřední překlad je pevně spojen s cizojazyčnou listinou. Pouze v případě, že ani na jedné listině není pro umístění ověřovací doložky místo, poté toto řešit umístěním ověřovací doložky na poslední stranu nebo na samostatný list papíru, který se s danou listinou pevně spojí. Zároveň jsme toho názoru, že by se měla k legalizované doložce připojit informace o tom, který podpis byl legalizován. V praxi se totiž vyskytují situace, že si

[160] § 10 odst. 4 zákona č. 21/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů (zákon o ověřování), ve znění pozdějších předpisů.

klienti nechají cizojazyčný text přeložit a podpisy pak umístí na obě části listiny, cizojazyčnou a českou.

HK ČR

Legalizace se vyznačí na listině, na které je legalizován podpis, formou ověřovací doložky.[161]

Jestliže se soubor listin při legalizaci pevně spojuje do svazku, spojí se sešitím, které se přelepí. Přelepka se opatří otiskem úředního razítka z obou stran tak, že část otisku úředního razítka je otištěna na listině.[162]

Není-li na listině, na které je legalizován podpis, dostatek místa pro vyznačení ověřovací doložky, vyznačí se ověřovací doložka na samostatném listu papíru pevně spojeném s listinou způsobem uvedeným v § 3 odst. 2 vyhlášky č. 36/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu, ve znění pozdějších předpisů.[163]

V případě, že je legalizován podpis na cizojazyčné listině, ke které je připojen úředně ověřený překlad do českého jazyka, měla by být doložka pro legalizaci vyznačena na této listině, a to co nejblíže podpisu, který je legalizován (nesmí však zasahovat do textu listiny, např. jej zakrývat apod.). Doložka pro legalizaci by měla být umístěna pod podpisem, případně vedle podpisu, který je legalizován, za předpokladu, že je zde pro její vyznačení dostatek místa. Není-li, pak bude doložka vyznačena na druhé straně listiny (je-li prázdná). V případě, že ani toto nelze, bude doložka vyznačena na samostatném listu papíru, který bude připojen k celému svazku způsobem uvedeným ustanovení § 3 odst. 2 vyhlášky č. 36/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Jako příklad lze použít listiny obsažené v přílohách 10a - 10c:

- Na každé z listin obsažených v příloze č. 10a a 10b (za předpokladu, že budou opatřeny úředními překlady do českého jazyka) bude vyhotoven vždy pouze jeden podpis žadatele. Doložka pro legalizaci bude vyznačena způsobem uvedeným shora a za provedení legalizace bude vybrán správní poplatek ve výši 30,- Kč.

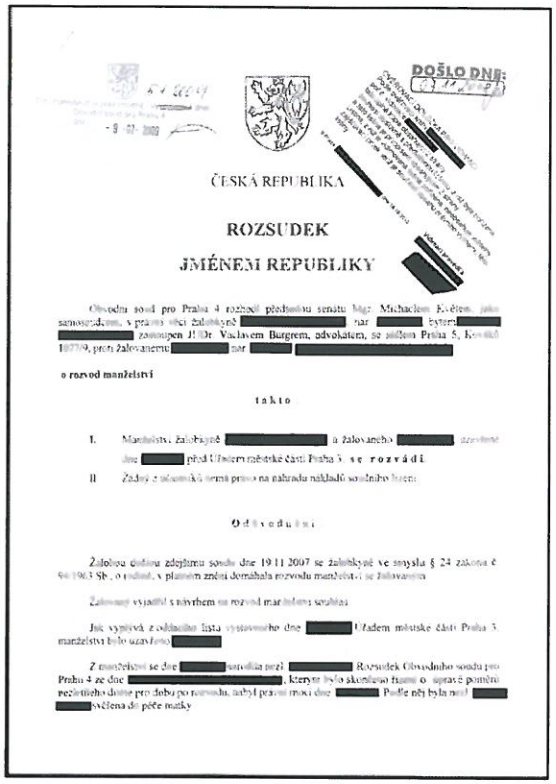
- Na listině obsažené v příloze č. 10c (za předpokladu, že bude opatřena úředním překladem do českého jazyka) budou vyhotoveny dva podpisy žadatele. Doložky pro legalizaci budou vyznačeny pod textem (příp. na druhé straně této listiny) a bude vybrán správní poplatek ve výši 60,- Kč (dle položky 5 písm. a) sazebníku uvedeného v příloze zákona o správních poplatcích, se správní poplatek ve výši 30,- Kč vybírá *za každý podpis*). V daném případě listina obsahuje dva podpisy, dvě ověřovací doložky pro legalizaci a správní poplatek je tedy třeba vybrat násobkem, tj. 2x 30,- Kč.

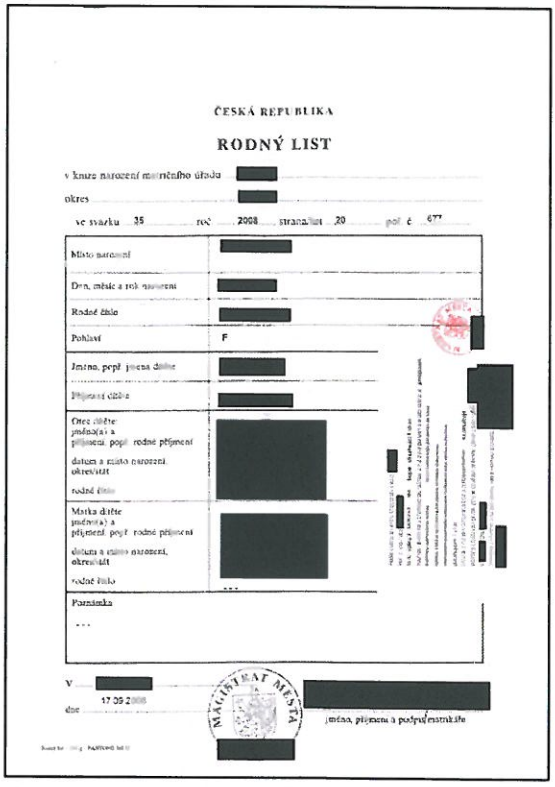
Na závěr pro úplnost doplňujeme, že ověřovací doložka by neměla zasahovat do textu (obsahu) listiny, která je vidimována, nebo na které je legalizován podpis, ani obsah této listiny zčásti nebo zcela zakrývat (viz obr. 1). Uvedený požadavek se

[161] § 3 odst. 1 vyhlášky č. 36/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
[162] § 3 odst. 2 vyhlášky č. 36/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
[163] § 3 odst. 3 vyhlášky č. 36/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

rovněž navrhuje zapracovat do připravované novely vyhlášky č. 36/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Obr. 1 – Ukázky nesprávného vyhotovení ověřovací doložky na listině

108. Legalizace podpisu, který je vyhotoven jinými písmeny, než písmeny latinské abecedy

V ustanovení § 13 zákona č. 21/2016 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů (zákon o ověřování), ve znění pozdějších předpisů, je uvedeno, kdy nelze legalizaci podpisu provést. Jedním z důvodů je skutečnost, že se fyzická osoba podepsala jinak než písmeny latinské abecedy. Pokud je podstatou legalizace dle ustanovení § 10 zákona o ověřování skutečnost, že listinu podepsal (případně podpis na listině uznal za vlastní) konkrétní žadatel, jeví se toto ustanovení téměř jako diskriminační.

Velmi často se setkáváme s žadateli, kteří ovládají psaný český text, textu na předkládané listině rozumí, jen jejich podpis je proveden jinak než latinkou, není možné předmětnou část ustanovení § 13 písmene b) zrušit? Jak postupovat v případě, že fyzická osoba jako svůj podpis uvede na listinu pouze parafu, vlnovku, případně tři křížky nebo se podepíše hůlkovým písmem? Jedná se i v těchto případech o podpis, který je možno legalizovat? Nebo je nutné legalizaci takového vyjádření podpisu odmítnout? Pokud ano z jakého důvodu a na základě jakého ustanovení zákona o ověřování?

Magistrát města Brna

Legalizace se neprovede, je-li podpis vyhotoven jinými písmeny, než písmeny latinské abecedy.[164] Zákon o ověřování nestanoví, jakými písmeny latinské abecedy (velká či malá, psací či tiskací) má být podpis žadatele na listině proveden. Stanoví pouze, že tento podpis nesmí být proveden jinými písmeny, než písmeny latinské abecedy.

Ministerstvo vnitra v současné době připravuje novelu zákona o ověřování, kde bude nově definován pojem „podpis" tak, aby byly ošetřeny ty situace, kdy se žadatel podepíše např. vlnovkou, parafou, apod. Podpis hůlkovým písmem lze považovat za podpis provedený písmeny latinské abecedy, neboť zákon o ověřování nestanoví, že by podpis měl být vyhotoven psacími písmeny.

Ministerstvo vnitra zároveň nepředpokládá zrušení ustanovení § 13 písm. b) zákona o ověřování. V případě, že podpis na listině bude vyhotoven jinými písmeny, než písmeny latinské abecedy, doporučujeme, aby se žadatel obrátil na notáře, neboť notářský řád provedení legalizace takového podpisu nevylučuje.

K uvedenému dále viz odpověď na dotaz č. **61** *ZÁPISU 2015* a dále bod 1. Informace č. **5/2008**.

109. Legalizace podpisu osoby, která v mezidobí změnila příjmení

Jak postupovat v případě legalizace podpisu osoby, která v mezidobí změnila příjmení? Tzn. na listině, na které je legalizován podpis, je uvedeno příjmení např. „Nováková" a dotyčná osoba v průběhu času změnila příjmení (např. z důvodu sňatku nebo změny příjmení ve správním řízení apod.) na příjmení např. „Cahová" a nyní žádá o ověření podpisu na listině (uznává podpis za vlastní), na které je dřívější příjmení „Nováková". Lze takové ověření provést? Pokud ano, jaký bude správný postup?

KÚ VYS

Legalizací se ověřuje, že žadatel listinu před ověřující osobou vlastnoručně podepsal nebo podpis na listině uznal za vlastní.[165] Žadatel o legalizaci, popřípadě svědci, jde-li o legalizaci podle § 10 odst. 5 zákona o ověřování, předloží k prokázání své totožnosti platný doklad, taxativně stanovený v ustanovení § 18 zákona o ověřování.

V praxi může nastat případ, že žadatel o legalizaci, Jan Procházka, požádá o legalizaci svého podpisu uvedeného na kupní smlouvě, která byla sepsána před pěti lety, kdy užíval příjmení Novák. Svoji totožnost prokazuje platným dokladem s příjmením Procházka, avšak nyní uznává svůj podpis (Novák), uvedený na listině, za vlastní. Stejně tak může nastat případ, kdy žena (Svobodová) po uzavření manželství užívá společné příjmení (Holá) a nyní požaduje provedení legalizace podpisu na listině, která byla podepsána před 2 lety, kdy užívala příjmení Svobodová.

Zákon o ověřování ani vyhláška č. 36/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, postup při provedení legalizace v těchto případech neřeší. Aby se předešlo

---

[164] § 13 písm. b) zákona č. 21/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
[165] § 10 odst. 1 zákona č. 21/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

případným následným sporům, doporučujeme v těchto situacích postupovat následujícím způsobem.

Ustanovení § 3 správního řádu stanoví, že *správní orgán postupuje tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.*

Žadatel o provedení legalizace je povinen předložit k prokázání své totožnosti doklad uvedený v ustanovení § 18 zákona o ověřování. V případě, že tento doklad obsahuje zároveň „dřívější" podobu příjmení žadatele o legalizaci, již není třeba po žadateli vyžadovat další doklady ani uvedenou skutečnost nijak dále ověřovat (ověřující osoba nemá důvodné pochybnosti o stavu věci).

V případě, že doklad podle ustanovení § 18 zákona o ověřování „dřívější" podobu příjmení žadatele neobsahuje, a ověřující osoba si zároveň nemůže tuto skutečnost ověřit v příslušném informačním systému[166], žadatel předloží ověřující osobě jiný doklad (veřejnou listinu) osvědčující „změnu" příjmení - v případě užívání společného příjmení po uzavření manželství postačí originál či úředně ověřená kopie oddacího listu, v případě změny příjmení ve správním řízení postačí originál či úředně ověřená kopie rozhodnutí o povolení změny příjmení, případně originál či úředně ověřená kopie matričního dokladu, ze kterého bude tato změna patrná.

<u>Vzor provedení zápisu do ověřovací knihy v případě legalizace podpisu osoby, která změnila příjmení</u>

1. Do sloupce **3** ověřující osoba uvede aktuální příjmení žadatele dle předloženého dokladu[167] a zároveň zde uvede, že žadatel v době podpisu užíval příjmení „Novák" (v době provedení legalizace užívá příjmení Procházka, což dokazuje platným dokladem[168]).

3.
Jméno/a a příjmení, datum a místo narození žadatele, popřípadě svědků(jde-li o legalizaci)
Jan Procházka, *nar. 1. 1. 1980 Beroun* *V době podpisu užíval příjmení „Novák".*

2. Do sloupce **5** ověřující osoba uvede, jaký doklad dle § 18 zákona o ověřování pan Procházka předložil k legalizaci a dále údaj o tom, na základě jakého dokladu byla ověřena „dřívější" podoba příjmení žadatele.

[166] § 18a, 18b a 18c zákona č. 21/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
[167] § 18 zákona č. 21/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
[168] § 18 zákona č. 21/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

5.
Druh a číslo dokladu, na základě kterého byly zjištěny údaje uvedené ve sloupci 3 a 4
OP č. 123456789 *dřívější příjmení žadatele ověřeno z* *AISEO / oddacího listu vydaného (úřad) ... dne ... / potvrzení o změně údajů zapisovaných do OP č. ... / rozhodnutí o změně příjmení vydaného (úřad)... dne ... právní moc... aj.*

3. Do sloupce **6** se žadatel podepíše současným příjmením (příp. jménem a příjmením), které je aktuálně povinen v úředním styku užívat[169], tj. *Procházka.* Je nám známo, že některé ověřující osoby zároveň žadatele vyzývají, aby kromě „současného" podpisu, do sloupce 6 vyhotovil i „dřívější" podpis, který uznává za vlastní. Byť by se tento postup mohl v těchto případech jevit jako opodstatněný, není pro něj právní opora (žadatel je povinen v úředním styku užívat současné příjmení, tudíž se i tímto příjmením podepisovat).

4. Ve sloupci **7** ověřující osoba vyznačí, že *podpis* na listině *byl uznán za vlastní.*

Vyplnění ověřovací doložky

Do ověřovací doložky se uvede vždy současné (aktuální) příjmení žadatele. Dále je, dle našeho názoru, možné do ověřovací doložky uvést i „dřívější" příjmení žadatele, a to např. v podobě „Procházka, dř. Novák". Tento doporučený postup je možné aplikovat pouze tehdy, umožňuje-li to technické vybavení úřadu.

[169] § 61 odst. 1 zákona č. 301/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

OVĚŘOVACÍ DOLOŽKA PRO LEGALIZACI

Podle ověřovací knihy **Městský úřad Kolín**
poř. č. legalizace **1/2017**
~~vlastnoručně podepsal*~~ uznal podpis na listině za vlastní*

Jan Procházka, dř. Novák, 1. 1. 1980 Beroun
.....
jméno/a, příjmení, datum a místo narození žadatele
Slunečná 123, Praha 4
.....
adresa místa trvalého pobytu* ~~adresa místa pobytu na území České republiky* adresa bydliště mimo území České republiky*~~

OP č. 123456789
.....
druh a číslo dokladu, na základě kterého byly zjištěny osobní údaje, uvedené v této ověřovací doložce

V **Kolíně** dne **1. 1. 2017**
Jana Malá
.....
Jméno/a a příjmení ověřující osoby, která legalizaci provedla
(nebo otisk jmenovky)

Otisk úředního razítka a podpis ověřující osoby

Malá

Závěr

Legalizaci podpisu (uznání podpisu za vlastní) osoby, která v mezidobí změnila příjmení, je možné provést po ověření skutečnosti, že se jedná o stejnou osobu (viz výše). Při zápisu do ověřovací knihy a doložky doporučujeme postupovat způsobem uvedeným shora. Zdůrazňujeme přitom, že ve sloupci 6 v ověřovací knize se žadatel podepíše svým aktuálním příjmením, tj. příjmením, které je povinen aktuálně užívat. Žadatele není možno nutit k vyhotovení podpisu „dřívějšího" vedle podpisu aktuálního do ověřovací knihy.

110. Osvobození držitelů průkazu ZTP a ZTP/P od správního poplatku za provedení legalizace

Osvobození od správního poplatku u položky č. 5 sazebníku zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.
V položce 5 je v rozšířeném osvobození bod 3. stanoveno: „3) Od poplatku podle písmene a) této položky jsou osvobozeni občané se zvlášť těžkým zdravotním postižením, kteří jsou držiteli průkazu ZTP nebo ZTP/P"
Domníváme se, pokud žádost o provedení legalizace předloží osoba - občan, který je držitelem průkazu ZTP nebo ZTP/P, avšak úkon (legalizace) se týká osoby právnické, kterou tato fyzická osoba (držitel průkazu) zastupuje (např. jednatel společnosti), nevztahuje se na ni osvobození dle výše uvedeného

bodu 3. Je naše domněnka správná, nebo se osvobození obecně vztahuje na jakoukoliv osobu se zvlášť těžkých zdravotním postižením, která je držitelem průkazu ZTP nebo ZTP/P bez ohledu na to, zda vystupuje v žádosti legalizace jako fyzická osoba, anebo jako zástupce právnické osoby? Při naší praxi rozlišujeme, je-li žadatelem o legalizaci držitel průkazu ZTP nebo ZTP/P, a jedná-li v rámci legalizace jako osoba fyzická, nebo jako osoba právnická.

KÚ LK

K uvedené věci po obdržení stanoviska Ministerstva financí cestou KÚ LK sdělujeme následující.

Podle bodu 3. ustanovení „Osvobození" k položce 5 sazebníku zákona o správních poplatcích, jsou od správního poplatku podle písmene a) této položky osvobozeni *občané* se zvlášť těžkým zdravotním postižením, kteří jsou držiteli průkazu ZTP nebo ZTP/P.

Vzhledem k tomu, že uvedené osvobození přiznává zákonodárce „občanům", domníváme se, že toto osvobození nelze přiznat v případě, kdy držitel průkazu nevystupuje jako občan, tedy jako fyzická osoba, ale jako osoba právnická (např. požaduje legalizaci jako jednatel společnosti).

Obdobný problém se řešil v roce 2009 u položky 26 sazebníku zákona o správních poplatcích. Podle bodu 1. ustanovení „Osvobození" k této položce jsou od správního poplatku podle písmene a) třetí odrážky a písmene h) položky 26 osvobozeni občané se zvlášť těžkým zdravotním postižením, kteří jsou držiteli průkazu ZTP nebo ZTP/P. Stanovisko Ministerstva financí a Ministerstva dopravy bylo shodné, a sice že uvedené osvobození přiznává zákonodárce „občanům", a proto osvobození nelze přiznat v případě, kdy vozidlo registrovala fyzická osoba jako podnikatel.

111. <u>Vidimace souboru listin</u>

Viz dotaz č. 56 Zápisu z pracovní porady krajských úřadů, magistrátů měst Brna, Ostravy a Plzně a Magistrátu hlavního města Prahy, konané ve dnech 1. a 2. října ve vzdělávacím zařízení IVS v Benešově
K jednání na poradu do Benešova 2015 jsme k vidimaci souboru listin dávali písemný návrh/rozbor 3 praktických příkladů. Tento návrh byl odsouhlasen, avšak do zápisu na s. 87 bylo ve dvou příkladech zapsáno jinak, než bylo odsouhlaseno. Prosíme o provedení opravy.

KÚ LK

Za nepřesnosti uvedené v odpovědi k dotazu č. **56** *ZÁPISU 2015*, se omlouváme.

Odpověď k dotazu č. **56** *ZÁPISU 2015* **<u>se nahrazuje</u>** následujícím textem:

V případě vidimace souboru listin může nastat několik různých situací. Obecně může být předložen svazek listin, který obsahuje stejný druh listin (všechny listiny ve svazku jsou prvopisy), dále může být předložen svazek listin, který obsahuje různé druhy listin (součástí svazku jsou prvopisy, ověřené kopie, atd.). Zároveň může být předložen svazek listin, kdy vidimaci některé z listin v tomto

svazku není možné ze zákona provést (např. jedna z listin ve svazku obsahuje plastické razítko, součástí svazku je prostá fotokopie listiny, aj.).

Vidimace souboru listin

K vidimaci je předložen soubor listin, které jsou pevně spojeny předepsaným způsobem do svazku, např.

a) *originál cizozemského rodného listu (2 strany) + originál překladu (2 strany)*
   - ve svazku je obsažen stejný druh listin (prvopisy), žadatel požaduje vidimaci **úplnou**
     → listina bude opatřena jednou ověřovací doložkou (*úplná kopie / 4 ze 4 / prvopis*).

   - ve svazku je obsažen stejný druh listin (prvopisy), žadatel požaduje vidimaci např. pouze 2 stran originálu RL
     → listina bude opatřena jednou ověřovací doložkou *(částečná kopie / 2 ze 4 / prvopis)*

b) *rodný list v podobě již ověřené vidimované listiny (1 strana) + originál překladu (2 strany)*
   - ve svazku jsou obsaženy různé druhy listin, žadatel požaduje vidimaci **úplnou**
     → ověřující osoba provede ověření tím způsobem, že jedna ověřovací doložka bude umístěna na kopii rodného listu a bude v ní uvedeno, že vidimovaná listina se doslova shoduje s listinou, z níž byla pořízena, a že tato listina je již ověřenou vidimovanou listinou *(úplná kopie / 1 z 1 / již ověřená vidimovaná listina);* druhá ověřovací doložka bude umístěna na kopii originálu překladu a bude v ní uvedeno, že vidimovaná listina se doslova shoduje s listinou, z níž byla pořízena, a že tato listina je prvopisem *(úplná kopie / 2 ze 2 / prvopis).* Vidimované listiny se poté spojí předepsaným způsobem do svazku (tj. sešitím, které se přelepí a z obou stran opatří otiskem úředního razítka tak, aby část razítka byla otištěna na přelepce a část na listině).

   - ve svazku jsou obsaženy různé druhy listin, žadatel požaduje vidimaci např. pouze již ověřené kopie RL bez překladu
     → listina bude opatřena jednou ověřovací doložkou (*úplná kopie / 1 z 1 / již ověřená vidimovaná listina*).

c) *prostá kopie rodného listu (1 strana) + originál překladu (2 strany)*
   - ověřující osoba může provést pouze vidimaci originálu překladu *(úplná kopie / 2 ze 2 / prvopis)*, prostá kopie rodného listu ze zákona vidimována být nemůže (rozpor s ust. § 9 písm. h) zákona o ověřování)

   - současně jsme toho názoru, že není možné, aby ověřující osoba kopii prosté kopie rodného listu připojila k ověřené kopii překladu předepsaným způsobem do svazku (tj. sešila, sešití přelepila a přelepku opatřila otiskem úředního razítka z obou stran); uvedený postup by byl

zavádějící a nesrozumitelný pro úřady, kterým by byla taková listina předkládána

- ze shora uvedeného vyplývá, že pokud žadatel bude požadovat ověření celého svazku, jehož součástí je i prostá fotokopie listiny, a spojení těchto listin předepsaným způsobem do svazku, ověřující osoba vidimaci neprovede s odkazem na ustanovení § 9 písm. h) zákona o ověřování)

d) *originál rodného listu (2 strany) + doložka Apostille s plastickým razítkem (1 strana) + originál překladu (2 strany) = soubor listin o celkem 5 stranách*
   - součástí svazku je listina obsahující plastické razítko;
   - postup analogicky dle písm. c), neboť součástí svazku listin je listina, kterou ze zákona nelze vidimovat (§ 9 písm. e) zákona o ověřování)
   - v případě, že bude žadatel trvat na vidimaci celého svazku, doporučujeme jej odkázat na notáře

   - v případě, že by žadatel požadoval vidimaci pouze některých listin z tohoto svazku, např.:
     1) pouze RL bez listu, který obsahuje doložku Apostille a bez úředního překladu
        → *úplná kopie / 2 ze 2 / prvopis*

     2) rodného listu bez doložky Apostille, ale s úředním překladem.
        → *úplná kopie / 4 ze 4 / prvopis*

Ministerstvo vnitra v této věci již upozornilo Ministerstvo spravedlnosti, že překladatelé mnohdy spojují úřední překlad cizozemské listiny s její prostou kopií, tj. postupují v rozporu s ustanovením § 14 odst. 2 vyhlášky č. 37/1967 Sb., k provedení zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů.

Upozorňujeme (s odkazem na odpověď k dotazu č. **44** *ZÁPISU 2015*), že poslední stranu svazku, na které je vyznačeno provázání a svázání provázkem, opatřené přelepkami a otisky razítka (notáře, tlumočníka), případně je zde vyznačeno sešití a přelepení přelepkou (úřadu, notáře...), je třeba považovat za stranu, která obsahuje text a je nedílnou součástí předloženého souboru listin.

Příklad č. 1

K vidimaci je předložen soubor listin, kdy první listinou ve svazku je originál úředního překladu rodného listu, druhou listinou ve svazku je již ověřená vidimovaná listina (cizozemský rodný list). Z druhé strany této ověřené kopie rodného listu je vyznačen originál razítka tlumočníka (tj. úřední překlad byl k úředně ověřené kopii cizozemského rodného listu připojen přelepkami, tlumočnickou šňůrou apod.).

Jsme toho názoru, že v souladu se shora uvedenými pravidly pro vidimaci souboru listin je třeba umístit na takovou listinu celkem 3 ověřovací doložky. První z nich bude umístěna na kopii originálu překladu *(úplná kopie / 1 z 1/ prvopis),* druhá doložka bude umístěna na kopii již ověřené kopie rodného listu *(úplná kopie / 1 z 1/ již ověřená vidimovaná listina)* a třetí doložka bude umístěna na kopii poslední strany svazku s tlumočnickým razítkem *(úplná kopie / 1 z 1 / prvopis).* Listiny poté budou

pevně spojeny předepsaným způsobem do jednoho svazku (tj. opatřeny sešitím, které se přelepí a přelepka se z obou stran opatří otiskem úředního razítka).

Příklad č. 2

K vidimaci je předložen soubor listin, který je předkládán v podobě již ověřené listiny o 5 stranách (vidimaci svazku provedl např. notář - svazek je opatřen přelepkami, otisky razítka notáře a ověřovací doložkou). Pro účely další vidimace ověřující osoba takový předložený svazek posuzuje jako již ověřenou vidimovanou listinu. V případě, že žadatel bude požadovat úplnou vidimaci tohoto svazku, ověřující osoba vyznačí v ověřovací doložce, že se jedná o *úplnou kopii (5 z 5 / již ověřená vidimovaná listina)*.

Současně se tímto ruší bod 3. Informace č. 5/2008, který se týká vidimace listin tvořících svazek dokumentů.

112. Viditelné zajišťovací prvky, jenž jsou/nejsou součástí obsahu právního významu listiny

Bylo by možné více specifikovat (vymezit) na příkladech tučnou část § 8 písm f), ve kterém se uvádí: „údaj o tom, zda listina, ze které je vidimovaná listina pořízena, obsahuje viditelný zajišťovací prvek, jenž je součástí obsahu právního významu této listiny, například hologram". Ověřovatelé ne vždy jsou schopni rozlišit vztah viditelného zajišťovacího prvku a jeho právní význam k obsahu dané předkládané listiny. S možnými typy zajišťovacích prvků byli samozřejmě již v minulosti naši ověřovatelé seznámeni.

HK ČR

Viz odpovědi na dotazy č. **53** a **54** *ZÁPISU 2015.*

Pokud lze viditelný zajišťovací prvek v konkrétním případě považovat pouze za kvalitativní znak použitého papíru, například ozdobného charakteru, nebo za prvek bez obsahové souvislosti se záznamem na tomto listu zachyceném (například jde-li o znak výrobce papíru, apod.), je dle našeho názoru vidimaci možno provést. Je-li však viditelný zajišťovací prvek součástí určitého typu záznamu, jinými slovy, má-li zajišťovací prvek význam z hlediska obsahu písemnosti, tj., je součástí obsahu právního významu této listiny, vidimaci lze provést pouze za podmínek stanovených v ustanovení § 9 písm. c) a d) zákona o ověřování.

Zde je nezbytné zdůraznit, že ověřující osoby by měly vždy pečlivě zvažovat, zda daný viditelný zajišťovací prvek opravdu není součástí obsahu právního významu listiny, což se ve většině případů může jevit jako velmi problematické. Pokud si ověřující osoba není danou skutečností jistá, doporučujeme daný zajišťovací prvek vyhodnotit vždy jako prvek, jenž je součástí obsahu právního významu listiny (tj. listina obsahuje viditelný zajišťovací prvek, jenž je součástí obsahu právního významu listiny).

Viditelným zajišťovacím prvkem, který podle názoru Ministerstva vnitra není součástí obsahu právního významu listiny, jsou například *holografické přelepky svazku listin* (jedná se o samolepky, které slouží výhradně k pouhému technickému spojení svazku listin – listiny jsou spojeny sešitím, které je přelepeno samolepkou a opatřeno otiskem razítka z obou stran).

Ministerstvo vnitra po uskutečněné diskuzi s účastníky porady zváží vyškrtnutí textu *„jenž je součástí obsahu právního významu této listiny“* z příslušných ustanovení zákona o ověřování v připravované novele tohoto zákona.

113. Viditelné zajišťovací prvky – odlišná úprava v zákoně o ověřování a v notářském řádu

Upozorňujeme na nesoulad ohledně úpravy a postupů při vidimaci listin opatřených viditelnými zajišťovacími prvky (dále jen „VZP“) v zákoně č. 21/2006 Sb., a v notářském řádu.
Na úřad se dostaví žadatel o vidimaci a předloží k ověření listinu, která obsahuje VZP - hologramy. Ověřující osoba listinu posoudí jako listinu, která obsahuje VZP, jenž jsou součástí obsahu právního významu takové listiny a takto i vyznačí do ověřovací doložky. Postup podle § 9 písm. c) = vyhotoví fotokopii (vidimovanou listinu). Pokud s takovouto již ověřenou vidimovanou listinou přijde žadatel znovu na úřad, pak již NELZE podle § 9 písm. d) zákona o ověřování další vidimaci provést. Pokud se se stejnou listinou (obsahuje hologramy) dostaví žadatel NEJPRVE k notáři, notářský řád VZP nerozlišuje. Bude provedena vidimace. Pak takto ověřenou listinu, která bude již ověřenou vidimovanou listinou (provedeno notářem) předloží žadatel k následné další vidimaci na úřad (ověření podle zákona o ověřování), pak úřad další vidimaci této listiny provede, neboť v doložce vyznačené notářem na listině, která je již ověřenou vidimovanou listinou, žádné údaje o skutečnosti, že listina obsahuje VZP a ten je nebo není součástí obsahu právního významu listiny, vyznačeny NEBUDOU.

KÚ LK

Vidimace listiny, pokud předloženou listinou je již vidimovaná listina a v ověřovací doložce není uvedeno, zda prvopis obsahoval či neobsahoval zajišťovací prvek, přitom na předložené listině je patrné, že prvopis obsahoval zajišťovací prvek (většinou se jedná o ověřovací doložky notáře.) Může být provedena vidimace takové listiny?

ČP

Předně je třeba zmínit, že problematiku vidimace listin opatřených viditelnými zajišťovacími prvky upravuje pouze zákon o ověřování. Zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), tuto problematiku vůbec neřeší. Nejedná se tedy o nesoulad uvedených právních předpisů. Každý z těchto právních předpisů upravuje ověřovací činnost jiných „ověřujících“ subjektů.

Ověřovací doložka obsahuje údaj o tom, zda listina, ze které je vidimovaná listina pořízena, obsahuje viditelný zajišťovací prvek, jenž je součástí obsahu právního významu této listiny, například hologram.[170]

Vidimace se neprovede, je-li předložená listina, z níž je vidimovaná listina pořízena, opatřena viditelným zajišťovacím prvkem, jenž je součástí obsahu právního významu této listiny, například hologramem; to neplatí, je-li kopie listiny pořízena ověřující osobou na kopírovacím zařízení, a to na náklady žadatele.[171]

Vidimace se neprovede, je-li předložená listina již ověřenou vidimovanou listinou, v jejíž ověřovací doložce je uveden údaj podle § 8 písm. f).[172]

---

[170] § 8 písm. f) zákona č. 21/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
[171] § 9 písm. c) zákona č. 21/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
[172] § 9 písm. d) zákona č. 21/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zákon o ověřování pracuje ve shora uvedených ustanoveních s pojmem *viditelný zajišťovací prvek, jenž je součástí obsahu právního významu listiny.* Jako příklad zde uvádí *hologram.*

Notářský řád s pojmem *viditelný zajišťovací prvek*, ani s obdobným pojmem vůbec nepracuje a vidimaci listin opatřených zajišťovacími prvky nevylučuje. V případě vidimace listiny, která obsahuje viditelný zajišťovací prvek (např. hologram, vodoznak), opatří notář vidimovanou listinu ověřovací doložkou, ve které skutečnost, že listina obsahovala viditelný zajišťovací prvek, není uvedena.

Pokud bude taková listina následně předložena k opětovné vidimaci, ověřující osoba nemůže vidimaci této listiny odmítnout, neboť pro uvedené chybí opora v zákoně o ověřování (byť je možné s jistotou říci, že prvopis listiny viditelný zajišťovací prvek ve smyslu zákona o ověřování obsahoval). Ověřující osoba v ověřovací doložce v tomto případě vyznačí, že listina, z níž je vidimovaná listina pořízena, je *„již ověřenou vidimovanou listinou"* a tato listina *„neobsahuje viditelný zajišťovací prvek, jenž je součástí obsahu právního významu této listiny".*

114. Chybně provedená předchozí vidimace listiny

Jak postupovat v případě, kdy nám klient donese již ověřenou vidimovanou listinu a z jejího obsahu je patrné, že byla chybně ověřena? Např. nesouhlasí faktický počet stran a počet stran uvedený v doložce.
Jsme toho názoru, že vidimací se ověřuje, že opis nebo kopie se doslova shoduje s předloženou listinou a nepotvrzuje se správnost ani pravdivost údajů uvedených na vidimované listině ani její soulad s právními předpisy, ověřující za obsah vidimované listiny neodpovídá. Z výše uvedeného vyplývá, že pokud je splněna podmínka doslovné shody mezi předkládanou listinou a vidimovanou listinou, lze takovou listinu ověřit, jinak ne, ale je vhodné o prvotním chybném ověření listiny informovat klienta.

HK ČR

S názorem HK ČR se Ministerstvo vnitra ztotožňuje.

115. Vidimace listiny obsahující otisky prstů

Vidimace listiny, pokud předložená listina obsahuje otisky prstů. Lze provést vidimaci takovéto listiny?

ČP

Vidimace se neprovede, je-li předložená listina, z níž je vidimovaná listina pořízena, listinou, jejíž jedinečnost nelze vidimovanou listinou nahradit, zejména občanský průkaz, cestovní doklad, zbrojní průkaz, řidičský průkaz, vojenská knížka, služební průkaz, průkaz o povolení k pobytu cizince, rybářský lístek, lovecký lístek nebo jiný průkaz, vkladní knížka, šek, směnka nebo jiný cenný papír, los, sázenka, protest směnky, geometrický plán, rys nebo technická kresba.[173]

[173] § 9 písm. a) zákona č. 21/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Ustanovení § 9 písm. a) zákona o ověřování stanoví pouze demonstrativní výčet dokladů, které nelze vidimovat, nejedná se o výčet taxativní (zákon zde užívá slovo „zejména").

Z ustanovení § 9 písm. a) zákona o ověřování vyplývá, že pod pojem *„listina, jejíž jedinečnost nelze vidimovanou listinou nahradit"* lze zahrnout i další listiny (doklady) v tomto ustanovení výslovně neuvedené. V tomto případě však vždy záleží na posouzení ověřující osoby. Pokud ověřující osoba shledá, že se v daném konkrétním případě jedná o listinu, jejíž jedinečnost nelze vidimovanou listinou nahradit, vidimaci takové listiny neprovede, a to s odkazem na ustanovení § 9 písm. a) zákona o ověřování.

Obecně lze říci, že bude-li předložen průkaz s fotografií, jehož součástí je i otisk prstu, lze takovou listinu vyhodnotit jako listinu, jejíž jedinečnost nelze vidimovanou listinou nahradit a vidimaci tak s odkazem na ustanovení § 9 písm. a) zákona o ověřování neprovést (jedná se o „průkaz").

Pokud však bude k vidimaci předložen cizozemský matriční doklad (např. arabský/izraelský rodný list), který kromě údajů o fyzické osobě obsahuje i otisk jejího prstu (nebo např. otisky prstů rodičů), nebo její fotografie, jedná se dle našeho názoru o listinu, jejíž jedinečnost lze vidimovanou listinou nahradit (listina má deklarovat narození fyzické osoby). V uvedeném případě však doporučujeme si kopii listiny vyhotovit na vlastním kopírovacím zařízení.

V této věci a v obdobných případech listin, které nejsou v demonstrativním výčtu listin v § 9 písm. a) zákona o ověřování uvedeny, proto Ministerstvo vnitra nemůže poskytnout ověřujícím osobám jednoznačný metodický návod.

116. Opětovná vidimace částečné kopie listiny

V případě, že se provede částečné ověření listiny např. 1 strana z 5-ti, kde je zároveň tato informace uvedena v ověřovací doložce, tak jsme toho názoru, že následné ověření takovéto, již vidimované listiny, pokud tomu nebrání jiné zákonem stanovené okolnosti, se provede jako ověření úplné, tj. 1 strany z 1, informace o skutečném počtu stran listiny je obsažena v první ověřovací doložce.

HK ČR

S názorem HK ČR se Ministerstvo vnitra ztotožňuje. Pro úplnost upozorňujeme, že v případě vyhotovení úplné kopie z takové listiny musí být její součástí i původní ověřovací doložka.

117. Vyhotovení kopie listiny pomocí fotoaparátu, vidimace listiny formátu A3 a větší

Lze (např. v případě většího formátu předkládané listiny než např. A3) místo provedení kopie na kopírovacím zařízení provést ofocení fotografickými prostředky a poté takto získaný obrázek (grafický soubor) vytisknout? Byla by, podle zákona, zachována doslovná shoda? Viz např. u vysokoškolského diplomu v příloze?

HK ČR

❖ *Příloha, na kterou je v dotazu č. 117 odkazováno, je zařazena do příloh k tomuto materiálu pod č. 11.*

Vidimací se ověřuje, že opis nebo kopie se doslova shoduje s předloženou listinou.[174]

Opisem ve smyslu zákona o ověřování rozumíme listinu, která je po obsahové stránce totožná s originálem, nikoliv však po stránce formální (např. pokud je rukopis přepsán na psacím stroji). Přestože se opisy v praxi k vidimaci nepředkládají, zákon o ověřování jejich vidimaci nevylučuje (přímo ji předpokládá – viz § 6 odst. 1).

Kopií ve smyslu zákona o ověřování rozumíme výstup, který je po obsahové i formální stránce identický s originálem (pořízený pomocí kopírovacího zařízení). Zároveň jsme již v minulosti připustili, že kopie může být pořízena ověřující osobou rovněž pomocí fotoaparátu. Ve většině případů však tento způsob vyhotovení kopie není možný, neboť jej neumožňuje technické vybavení úřadu.

Pořizování kopií ověřující osobou pomocí fotoaparátu a jejich následné vytištění by však mělo zůstat pouze výjimečným postupem.

Mezi ověřujícími osobami je zavedena praxe, že předkládané listiny formátu A3 dle přání žadatele pomocí kopírovacího zařízení zmenší na formát A4. S uvedeným postupem Ministerstvo vnitra souhlasí. Pouze upozorňujeme na skutečnost, že v takovém případě je nutno vybrat správní poplatek ve výši 60,- Kč.

V uvedené věci jsme již v minulosti informovali matriční úřady (viz bod 1. Informace č. **5/2008**). Pro stanovení výše správního poplatku za provedení vidimace je rozhodující, kolik stran měla předložená listina (**POZOR** - v Informaci č. 5/2008 je chybně uvedeno, že rozhodující je počet stran vidimované listiny). Stranou se pro tyto účely rozumí strana formátu A4 a menší. V případě předložené listiny o formátu A3 je tak třeba vybrat správní poplatek ve výši 60,- Kč (2x 30,-Kč).

Pro úplnost upozorňujeme, že vidimaci listiny v příloze č. 11 nelze provést, a to s odkazem na ustanovení § 9 písm. e) zákona o ověřování, který stanoví, že vidimace se neprovede, je-li předložená listina, z níž je vidimovaná listina pořízena, opatřena plastickým textem nebo otiskem plastického razítka. V uvedeném případě proto doporučujeme žadatele odkázat na notáře.

118. Proškrtávání nepopsaného místa na vidimované listině

Prováděcí vyhláška č. 36/2006 Sb. v § 2 odst. 4) ukládá povinnost proškrtnout prázdné – nepopsané místo v textu vidimované listiny nebo mezi ověřovací doložkou vyznačenou na vidimované listině a textem uvedeným na této vidimované listině. Je (první provedené proškrtnutí ze shora) u vzorové listiny, viz příloha správné, není nadbytečné?

HK ČR

❖ *Příloha, na kterou je v dotazu č. 118 odkazováno, je zařazena do příloh k tomuto materiálu pod č. 12.*

[174] § 6 odst. 2 zákona č. 21/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Po provedení vidimace se vidimovaná listina označí tak, aby text na ní nemohl být po provedené vidimaci doplňován.[175]

Vznikne-li v textu vidimované listiny nebo mezi ověřovací doložkou vyznačenou na vidimované listině a textem uvedeným na této vidimované listině nepopsané místo, ověřující osoba proškrtne takto vzniklé nepopsané místo na vidimované listině z levého horního rohu do pravého dolního rohu.[176]

Domníváme se, že v případě listiny v příloze č. 12 je proškrtnutí v horní části listiny nadbytečné, nicméně je v souladu s právními předpisy a nelze jej považovat za pochybení ověřující osoby. V obdobných případech záleží vždy na posouzení ověřující osoby - pokud ověřující osoba v konkrétním případě shledá, že proškrtnutí je důvodné (tj. po provedení vidimace by mohlo dojít k doplnění textu na vidimovanou listinu, aniž by byl narušen smysl jejího obsahu), nepopsané místo na vidimované listině proškrtne (viz např. dolní část listiny v příloze č. 12 – mohlo by dojít k dotištění např. dalšího odstavce smlouvy atd.).

119. Upuštění od vybírání správního poplatku za provedení vidimace a legalizace, snížení správního poplatku rozhodnutím zastupitelstva obce

Může zastupitelstvo obce rozhodnout, že pro své občany bude OÚ provádět vidimaci a legalizaci bez vybírání správního poplatku (tedy že ten, kdo má trvalý pobyt v obci bude mít tuto službu zdarma)?

Dotaz byl zařazen do programu porady z iniciativy Ministerstva vnitra

K uvedené věci po obdržení stanoviska Ministerstva financí sdělujeme následující.

Správní poplatek je na základě ustanovení § 2 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, zahrnován pod pojem „daň". Podle ustanovení čl. 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod lze daně a poplatky ukládat pouze na základě zákona. Z pohledu správních poplatků proto platí, že správní poplatek je možné vybírat pouze v případech, kdy tak výslovně stanoví zákon, tedy zákon o správních poplatcích.

Ustanovení § 8 odst. 5 zákona o správních poplatcích stanoví, že v rozsahu stanoveném v sazebníku se správní úřad zmocňuje snížit nebo zvýšit správní poplatek anebo upustit od jeho vybrání. Citované ustanovení zákona o správních poplatcích však není obecným ustanovením, které lze využít libovolně, ale lze je aplikovat pouze, je-li tak stanoveno v ustanovení „Zmocnění" u dané položky sazebníku uvedeného v příloze zákona o správních poplatcích.

Položky 4 a 5 sazebníku, které stanoví správní poplatky za provedení vidimace a legalizace, ustanovení „Zmocnění" neobsahují, proto správní poplatek musí být vybrán ve výši stanovené v těchto položkách. Rozhodnutí zastupitelstva, že od fyzických osob s trvalým pobytem v obci nebude správní poplatek za vidimaci a legalizaci vybírán, by bylo v rozporu se zákonem o správních poplatcích.

---

[175] § 7 odst. 2 zákona č. 21/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
[176] § 2 odst. 4 vyhláška č. 36/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

* * *

Použité zkratky:

KÚ JIH	–	Krajský úřad Jihočeského kraje
KÚ KV	–	Krajský úřad Karlovarského kraje
KÚ LK	–	Krajský úřad Libereckého kraje
KÚ MSK	–	Krajský úřad Moravskoslezského kraje
KÚ OL	–	Krajský úřad Olomouckého kraje
KÚ PK	–	Krajský úřad Plzeňského kraje
KÚ PA	–	Krajský úřad Pardubického kraje
KÚ SK	–	Krajský úřad Středočeského kraje
KÚ ÚK	–	Krajský úřad Ústeckého kraje
KÚ VYS	–	Krajský úřad Kraje Vysočina
KÚ ZL	–	Krajský úřad Zlínského kraje
KÚ HK	–	Krajský úřad Královéhradeckého kraje
ČP	–	Česká pošta
HK ČR	–	Hospodářská komora ČR
ČR	–	Česká republika
MV ČR	–	Ministerstvo vnitra České republiky
SO ČR	–	státní občanství/státní občan
OP	–	občanský průkaz
AISEO	–	Agendový informační systém evidence obyvatel
NS	–	Nejvyšší soud
NSS	–	Nejvyšší správní soud
SRN	–	Spolková republika Německo
OSOM	–	Oddělení státního občanství a matrik odboru všeobecné správy Ministerstva vnitra
ZÁPIS 2015	–	Zápis z pracovní porady krajských úřadů, magistrátů měst Brna, Ostravy a Plzně a Magistrátu hlavního města Prahy, konané ve dnech 1. a 2. října 2015 ve vzdělávacím zařízení IVS v Benešově (*rozeslán všem zúčastněným pod č. j. MV-17888-64/VS-2015 dne 14. dubna 2016*)